

Datum: 15 januari 2025
Regeling van de Minister van LVVN nr. WJZ/87529301

KleindierNed is een samenwerkingsverband van [9 dierhouderijorganisaties](#). De samenwerking is gericht op het bevorderen van dierenwelzijn en de belangenbehartiging van dierhouders, met name vogelhouders en houders van konijnen, cavia's en kleine knaagdieren. Veel aangesloten organisaties richten zich op het fokken van (zeldzame) rassen en soorten. Daarmee gaat het om houders met grotere aantallen dieren die nodig zijn voor een goed fokbeleid.

Historie uitvoeringsverordening 2022/1345

KleindierNed heeft hard gelobbyd bij het Europese Parlement en de Europese Commissie voor een uitzonderingsregeling die lidstaten ruimte biedt om de uitzondering op de verplichte registratie van alle vogelhouders op maat in te vullen. Ook Nederland heeft zich als lidstaat hiervoor ingezet. Hoewel we wel enige versoepeling via de uitzonderingsregeling hebben bereikt is de ruimte die de EU aan de lidstaten geeft om de uitzondering vorm te geven beperkt gebleven. Wij zien dat België de geboden ruimte in de uitvoeringsverordening anders interpreteert dan Nederland. In België hoeven houders van 'in gevangenschap levende vogels' zich alleen te registreren als het om een handelaar gaat of als men met zijn vogels naar lokale of jaarmarkten gaat. Daarnaast zijn er regels voor de vogelsoorten kip, kalkoen, parelhoen, eend, gans, kwartel, fazant. Men vertrouwt op de registratie van de bonden om vogels te kunnen traceren bij tentoonstellingen en wedvuchten, en daar gaat het om.

Natuurlijk hebben lidstaten de ruimte voor hun eigen Regeling op grond van de verordening, maar dit is wel een groot interpretatieverschil.

Het gevolg van de Nederlandse interpretatie is dat houders van vogels verplicht zijn zich te registreren als zij met hun dieren naar een tentoonstelling willen of met hun postduiven wedstrijden willen vliegen. De verplichte registratie voegt niets toe aan een betere tracering van de vogels, want de locaties waar vogels vandaan komen zijn bekend vanuit de tentoonstellingsadministratie of vanuit de postduivenadministratie rond de wedstrijdvluchten. Bovendien spelen tentoonstellingen en wedvluchten met postduiven geen rol in de verspreiding van vogelgriep. Er is immers een zeer restrictief beleid m.b.t. het houden van tentoonstellingen i.v.m. vogelgriep. Juist als er geen significant risico is kunnen lidstaten houders uitzonderen van de registratieplicht is het uitgangspunt van de EU, maar de door de commissie geboden ruimte voor de lidstaten is beperkt. Toch zien we

dat België de uitzonderingsverordening anders vertaalt in zijn Regeling. **Daarom pleiten wij ervoor om ook in Nederland tentoonstellingsbezoek en wedvluchten niet te koppelen aan registratieplicht.**

Alle leden van de aangesloten organisaties die deelnemen aan tentoonstellingen of wedvluchten zijn al geregistreerd bij hun bond. Concreet betekent dit dus dat deze verplichting tot registratie extra regeldruk met zich meebrengt waarbij rekening gehouden moet worden met het feit dat een deel van deze groep houders digitaal minder vaardig is. Ook betekent deze verplichting extra kosten voor de houders die zich moeten registreren. Deze komen boven op de extra kosten als gevolg van de btw-verhoging op het voer van hun dieren per 1 januari 2025. Tenslotte zijn er zorgen over wie allemaal toegang heeft tot deze persoonsgegevens en de mogelijkheid van misbruik van deze gegevens. Dit zet de fokkerij van (zeldzame) rassen en soorten verder onder druk. **Wij gaan ervan uit dat deze gegevens alleen toegankelijk zijn voor de handhaving en voor tracering van vogels in geval van verdenking van een besmettelijke dierziekte. Voorts gaan wij ervan uit dat deze persoonsgegevens niet opvraagbaar zijn in het kader van de WOO.**

Artikel 5a.4 Uitzondering registratieplicht bepaalde inrichtingen waar vogels worden gehouden

In dit artikel staat het criterium dat een inrichting waar minder dan 250 vogels gehouden worden uitgezonderd kan worden van de registratieverplichting. Het getal van 250 kent geen peildatum. Met name bij de fokkers van vogels die onder de definitie ‘gezelschapsdieren’ vallen, kan het aantal vogels door het jaar enorm verschillen. Het risico is dan dat het ene ogenblik de fokker onder de 250 vogels zit en het andere moment boven de 250 vogels zit.

Wij verzoeken in de toelichting op te nemen dat voor deze vogels een peildatum geldt van 1 januari, en tevens dat onder vogels hier verstaan wordt dieren van 1 jaar oud of ouder (op 1 januari worden alle vogels die in het voorafgaande jaar geboren zijn beschouwd als 1 jaar oud). Deze vogels zijn allen geringd, dus dit is eenvoudig controleerbaar. Dit maakt het overzichtelijker voor zowel de handhaving als ook voor de houders van deze vogels.

Toelichting op de Regeling

Punt 2. Soorten inrichtingen die uitgezonderd zijn

In de Toelichting op de Regeling onder punt 2 staat dat exploitanten van landdieren op grond van artikel 84 van de AHR zich verplicht zijn te registreren. Ook staat er dat houders van een gezelschapsdier niet onder het begrip exploitant vallen. Wat een gezelschapsdier is staat beschreven in artikel 4 onderdeel 1 van de AHR bijlage I. Een groot deel van de gehouden vogels valt onder de gezelschapsdieren. Hieruit valt af te leiden dat voor de ‘inrichting’ van deze vogels geen registratieplicht geldt. Hier ontbreekt in de toelichting waarom volgens het Ministerie van LNVN ook deze houders van vogels onder de registratieplicht vallen.

In de Toelichting wordt nader ingegaan met voorbeelden op de activiteiten voor uitzondering registratieplicht. Het betreft met name de omschrijving van welke verplaatsingen wel en niet zijn toegestaan binnen de uitzondering tot verplichte registratie. KleindierNed stelt het op prijs dat

hiermee richting is gegeven voor de handhavingsorganisaties.

Zoals in het begin is toegelicht a.d.h.v. de Regeling in België moet het bezoeken van een tentoonstelling wel onder de uitzondering van de registratieplicht vallen, in tegenstelling tot zoals het nu is geformuleerd.

Er zit in nog een probleem bij deze voorbeelden. Niet toegestaan is het verplaatsen van een vogel naar een andere locatie in het kader van handel of fokdoeleinden. Dit kan op gespannen voet staan met het sporadisch verplaatsen van dieren naar vrienden en familie. Als je sporadisch een vogel weggeeft of verkoopt aan vrienden of familie kan de houder niet garanderen en/of controleren dat hiermee niet een keer gefokt wordt. We willen juist dat bij houders die een beperkt aantal dieren houden en het koppel in stand willen houden zonder dat er genetische afwijkingen door inteelt ontstaan. Dit kan voorkomen worden door zo nu en dan een nieuw dier aan te schaffen. Of er wel of niet gefokt wordt met een nieuwe vogel heeft geen enkele invloed op de verspreiding van vogelgriep en andere besmettelijke dierziekten. Als het grootschalige fok bij een handelaar betreft is het natuurlijk een andere zaak. Zeker als er veelvuldig dieren aangeschaft of verkocht worden.

In de Toelichting moet dit punt van fokdoeleinden verduidelijkt worden.

Hoefdieren en registratieplicht vogelhouderij

Dierhouders die een UBN hebben vanwege bijvoorbeeld een rundvee, schapen- geiten- of varkensbedrijf en daarnaast als hobby vogels houden en hiermee naar een tentoonstelling gaan geldt de verplichting dat de vogels geregistreerd worden. Hierbij hoeven deze hobbyhouders van vogels niet te registreren om welke categorieën, soorten, aantallen vogels het gaat. Dat laatste is van belang omdat juist in deze details soms fouten gemaakt worden en de hobby dan tot grote consequenties kan leiden voor het bedrijf van de houder (verlies aan landbouwsubsidie bijvoorbeeld).

Het moet niet zo zijn dat een kleine fout bij de registratie van vogels voor hobby grote gevolgen heeft voor de bedrijfsvoering van de commerciële activiteiten van die houder.

Punt 3. Regeldruk en AgROTOETS

Onder dit punt constateert het departement dat deze regels geen regeldruk tot gevolg hebben omdat met deze wijzigingsregeling bepaalde doelgroepen uitgezonderd worden van de Europese registratieplicht. Wij vinden dit te kort door de bocht geformuleerd. De Europese registratieplicht brengt wel degelijk regeldruk met zich mee voor de groep vogelhouders waar we het hier over hebben. Deze Europese registratieplicht was nog niet in werking vanwege de op komst zijnde uitzonderingsregeling. Kortom er is een aanzienlijke groep vogelhouders (schatting ruim 30.000) die nu voor het eerst verplicht wordt zich te registreren en met deze administratieve last te maken krijgen. Een administratieve last die aanzienlijk is voor die mensen die digitaal minder vaardig zijn, weinig ervaring hebben met digitale aanmelding en daarbij hulp nodig hebben.

Implementatie

Zoals blijkt uit het voorgaande punt 3 vergt de implementatie van deze nieuwe registratieplicht voor vogelhouders tijd. De organisaties zijn bereid om hun leden te helpen bij deze registratie. **Wij verzoeken daarom een implementatietijd van 12 maanden na publicatie in de Staatscourant.** Het Ministerie zal daartoe contact moeten leggen met de handhavingsinstanties.

Op dit moment zijn de websites van NVWA, RVO en AVINED als handhavende en uitvoerende organisaties nog niet aangepast aan de conceptregeling. Afhankelijk van de datum van publicatie van de Regeling kan de periode te kort zijn om kennis te nemen van bij wie en de wijze bij waarop men zich moet registreren. Problemen moeten voorkomen worden door voor publicatie in de Staatscourant voldoende ruimte in te plannen voor overleg met betrokken partijen om het voor de burgers zo soepel mogelijk te laten verlopen.

Verder zijn wij van mening dat geëvalueerd moet worden wat deze registratie bijdraagt aan het doel: preventie en verspreiding van dierziekten. De resultaten kunnen dan ingebracht worden bij de Europese Commissie.

Wij verzoeken LVVN een evaluatie te starten naar het profijt van deze verplichting vanaf het moment van invoering gedurende 3-5 jaar. Oftewel hoe vaak is de database met de UBN-houders voor vogels geraadpleegd in het kader van besmettelijke dierziekten en zijn deze gegevens gebruikt om (verdere) verspreiding van de besmettelijke dierziekten te voorkomen. Deze evaluatie kan dienen als wetenschappelijke onderbouwing om bij de Europese Commissie een verzoek om aanpassing van de regeling in te dienen.